de Panorama
Rebellenclub
WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

VIJFDE JAARGANG
No 35 — 28 AUGUSTUS 1954

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

ROOKT SNORK SIGAREN!

De oorlog is ten einde, want de generaal moet naar bed.

Hoe Wim zijn verzameling compleet kreeg

door Carlo Muntinck

Goeiemorgen," zei Bennie Verhulst, „de 15 cent oranje heb je ook al. Hoe ben je daar aan gekomen?"

„Van m'n vader," zei Wim Lammers, „die had 'm dubbel. Een bof, hè?"

„Nou, alsjeblieft," zei Bennie, een beetje jaloers. „Dat is nogal geen duur zegeltje." Hij bladerde verder in Wim's postzegelalbum en op iedere nieuwe bladzijde zag hij de complete series onder elkaar staan. „Jij krijgt zeker veel van je vader?" vroeg hij.

„Veel wel," gaf Wim toe. „Ik zou niet weten hoe ik anders aan die dure zegels zou moeten komen. Maar dit serietje heb ik zelf op de kop getikt."

„Fantastisch," zei Bennie, „en nog ongestempeld ook. Je hebt Nederland zeker zowat compleet, niet?"

Wim knikte. „Alleen die serie van de drijvende brandkasten mis ik nog, maar die is zo duur, dat ik er niet over hoef te denken. Ik geloof, dat ze wel tweehonderd gulden kosten. Mijn vader heeft ze zelf ook niet."

„Nou ja," vond Bennie, „maar die andere heb je dan toch maar wel. Ik wou, dat ik maar vast zo ver was. Wat ga je nu eigenlijk sparen?"

„Engelse koloniën," antwoordde Wim. „Daar ben ik al weer een tijdje mee bezig. Mooi, jò, maar je mag wel millionnair zijn om ze allemaal te kunnen kopen. Enfin, misschien kan ik straks nog wat op de kop tikken, als we op de markt zijn." Hij borg zijn album weg en stak zijn pincet bij zich en een ruilboekje. „Zullen we gaan, Bennie? Het is al bij enen."

„Goed," zei Bennie. „Ik zal meteen 's kijken of ik die Argentijnse luchtpost kwijt kan. Ik geloof, dat ie minstens een gulden waard is, maar ik spaar geen Zuid-Amerika, zie je. Ik vind 't net plakplaatjes."

Druk pratend over hun zegels, liepen ze door de stad. Het was Woensdagmiddag en het mooie weer had heel wat wandelaars op straat gelokt. Ook op de postzegelmarkt was het al aardig druk en al gauw waren de beide vrienden ieder een kant op en hadden ze alleen nog maar oog voor de kleurige stukjes papier, die daar bij duizenden verkocht en geruild werden. Wim Lammers keek het ene boekje na het andere in. Vaak was er niets voor hem bij, maar het gebeurde ook wel, dat hij voor een paar centen een zegeltje opscharrelde, waar hij al een hele tijd op gevlast had. Een complete kroningsserie van de Bermuda-eilanden wist hij zowaar voor vier dubbeltjes op de kop te tikken en ook deze aanwinst werd voorzichtig in zijn boekje geschoven. Bennie kwam zo af en toe eens langs om te kijken hoe de zaken er bij stonden. Hij had zijn Argentijn voor tachtig cent aan een verzamelaar verkocht en was nu ijverig bezig, dit bedrag in kinderzegels om te zetten. Voor ze er erg in hadden, was het vijf uur. Het begon stiller te worden op de markt en ook Wim begon er over te denken om naar huis te gaan. Hij wilde juist eens kijken of hij Bennie kon vinden, toen er een dikke meneer op hem afkwam.

„Zo, jongeman," zei hij, „heb je idee in een aardig partijtje?"

„Dat hangt er van af, meneer," zei Wim. „Als er wat voor me bij zit en u vraagt niet te veel...."

De man klopte hem op zijn schouder. „Kom, kom, dat weet je wel beter. Je bent bij mij nog nooit bekocht geweest, is het wel? Kijk eens, een doos vol. Daar zit mooi goed bij, knaap."

Wim rommelde met zijn pincet tussen de postzegels. „Er is een heleboel bij, waar ik niets aan heb," zei hij. „U weet, dat ik Engelse koloniën zoek."

„Is er ook bij," zei de man. „Kijk hier maar eens, en deze. De rest kun je ruilen of weer verkopen, moet je maar rekenen. Je krijgt ze voor een koopje, zie je."

„Wat noemt u een koopje?" vroeg Wim.

De dikke meneer lachte. „Een riks," zei hij, „en als je zegt, dat

het geen koopje is, kijk ik je nooit meer aan."

Wim aarzelde. Goedkoop was het inderdaad, dat zag hij zo. En wat hij niet kon gebruiken, dat wilde een ander wel hebben, daar had de man ook gelijk in. Hij telde zijn geld na, maar kwam niet verder dan twee gulden vijfendertig. „Ik kom er niet," zei hij spijtig.

„Scheelt het veel?" vroeg de man.

„Vijftien cent, meneer.

De ander gaf hem de doos. „Alsjeblieft. Die vijftien cent krijg ik dan Zaterdag wel."

„Graag meneer, dank u wel," zei Wim. Hij zocht Bennie op, die nog druk aan het onderhandelen was, en even later gingen ze, tevreden over hun geslaagde transacties, naar huis.

Na het eten verdween Wim naar zijn kamer. Met de grote Franse catalogus van zijn vader voor zich begon hij zijn aankoop van die middag wat nader te onderzoeken. Er zaten een hoop zegels tussen, die bijna waardeloos waren, maar ook een paar betere, die hij gemakkelijk weer zou kunnen verkopen. Een oud zegeltje van Samoa had hij bijna over het hoofd gezien. Het was een ongestempeld exemplaar met het portret van koningin Victoria er op en de gom op de achterkant was nog onbeschadigd. Wim bladerde in de catalogus: Nieuw-Zeeland.... Portugal...., Roemenië, stop, daar had hij het: Samoa. Veel zegels waren er niet van, zag hij en die van Victoria hoorden tot de allereerste uitgaven. Hij vergeleek het zegeltje met de afbeeldingen in de catalogus. 's Kijken, de 1 penny, dat kon hem zijn. Als het klopte, mocht hij niet mopperen, want volgens de catalogus was dit kleine zegeltje vierhonderd francs waard, vier gulden dus. Wim vergeleek het watermerk. VR stond er op zijn zegel met een grote kroon er boven. In de catalogus stond die kroon er niet bij. Dat was hem dus niet. Hij keek verder. 1864, 1866. Wacht eens even, daar stond het. Uitgave 1866, doch met watermerk VR en kroon. Wim keek naar de prijs, die er achter stond. Toen kneep hij zijn ogen dicht, deed ze weer open en keek nog eens. Nee, dat kon niet. Maar het stond er toch! 1 penny blauw: twee millioen francs! Gejaagd haalde hij zijn loupe te voorschijn en bekeek opnieuw het watermerk. Werkelijk, het was zo. Dit kleine, blauwe stukje papier, dat daar voor hem lag, was twintigduizend gulden waard.

Wim schoof zijn stoel achteruit en roffelde de trap af. „Vader! Vader! Kom eens kijken!"

Meneer Lammers liet zijn krant zakken. „Wat is er, kerel? Staat het huis in brand?"

Wim greep hem bij zijn arm.

„Kom nou, pa, dan zult u het zien."

„Nou, vooruit dan maar," vond meneer Lammers. „Als je zo'n kabaal maakt, dan moet het wel iets bijzonders zijn." Hij liep kalm de trap op naar Wim's kamer, maar even later was hij niet zo rustig meer. Met grote ogen bekeek hij het blauwe zegeltje, draaide het om en om en schudde zijn hoofd. „Hoe is het mogelijk, hoe is het mogelijk! De blauwe 1 penny van Samoa. We zullen morgen direct naar een postzegelhandel gaan, Wim. Het zal mij benieuwen of dat dingetje echt is."

Die nacht waren er in huize Lammers twee mensen, die moeite hadden om in slaap te komen, en de volgende morgen waren vader en zoon al vroeg op weg naar een bekende postzegelfirma. Het was nog maar net negen uur en de bediende, die hen hielp, vroeg zich verwonderd af, waarom die twee zo zenuwachtig deden.

„Waarmee kan ik u van dienst zijn?" vroeg hij beleefd.

„Ik wou meneer zelf even spreken," zei Wim's vader.

De bediende verdween en even later kwam de eigenaar van de zaak naar voren.

„U had mij willen spreken, meneer?"

De heer Lammers knikte. Hij haalde een enveloppe uit zijn portefeuille en nam er heel voorzichtig het blauwe zegeltje uit. „Kijkt u eens," zei hij, „de blauwe Samoa van 1866. Ik wou graag weten of hij echt is."

De postzegelhandelaar fronste zijn wenkbrauwen. „Allemensen, dat is me nog al wat! De blauwe 1 penny. Een ogenblik, meneer."

Hij haalde een sterk vergrootglas te voorschijn en boog zich over de postzegel. Een tijdlang bestudeerde hij die aandachtig, toen richtte hij zich op en zei: „Ik zou me al heel sterk moeten vergissen als deze niet echt was. Wilt u nog een ogenblikje wachten?" Hij ging naar achteren en toen hij weg was, keken vader en zoon elkaar eens aan.

„Fantastisch, hè?" zei Wim.

„Dat zullen we nog moeten afwachten," vond meneer Lammers.

En ze wachtten. Het duurde nogal even eer de postzegelhandelaar terugkwam. „Neemt u me niet kwalijk," zei hij, „ik heb er nog even een paar boeken op nageslagen. Met zulke kostbare zegels kun je niet voorzichtig genoeg zijn."

„Zo is het," beaamde meneer Lammers. „En wat is dat zegeltje nu waard, volgens u?"

De handelaar dacht na. „Nou," zei hij, „precies valt dat natuurlijk niet te zeggen, maar een duizend of vijftien zal hij toch wel opbrengen, als u hem op een veiling doet."

Het duizelde Wim. Vijftienduizend gulden en dat voor zo'n zegeltje! Hij merkte niet, dat de postzegelman van tijd tot tijd een blik naar buiten wierp, en ook zijn vader had daar geen erg in. Plotseling ging de winkeldeur open en een lange heer kwam de zaak binnen. Hij keek naar de man achter de toonbank en vandaar naar de twee er voor.

„Hé, meneer Lammers!" zei hij verrast. Wim's vader draaide zich om.

„Kijk eens aan, daar hebben we meneer Warga."

De winkelier keek verwonderd. „Kennen de heren elkaar?"

„Dat zou ik denken," zei meneer Warga. „De heer Lammers komt al jaren bij me in de zaak."

Ineens viel zijn oog op de blauwe

postzegel. „Drommels!" zei hij, „bent u.... hebt u...."

„Ja," zei de winkelier, „deze meneer was het. Ziet u, meneer Lammers, ik zal het u nu maar vertellen. Deze postzegel is de heer Warga enkele dagen geleden kwijtgeraakt. Hoe het komt, weten we niet, maar de zegel is op de een of andere manier in een partijtje gewone dingen terechtgekomen en die heeft hij verkocht, zonder natuurlijk te weten, dat de blauwe Samoa er bij zat. Hij heeft onmiddellijk alle postzegelhandels gewaarschuwd voor het geval de zegel zou worden aangeboden en dat is nu gebeurd. Ik heb meneer Warga zoëven opgebeld, zoals u nu zult begrijpen."

Meneer Lammers knikte. „Tjonge, jonge," zei hij, „dan hebt u nog geboft, meneer Warga. Het is natuurlijk wel even een teleurstelling voor die jongen, maar die zegel is van u, dat spreekt. Wim had hem op de markt gekocht, waarschijnlijk met dezelfde doos, waarin hij bij u de deur is uitgegaan."

„Hoe is het mogelijk!" zei meneer Warga. Hij klopte Wim op zijn schouder. „Jij spaart postzegels, niet waar, kerel. Nederland zeker?"

„Ja, meneer," zei Wim, „dat wil zeggen, ik heb ze bijna compleet. Alleen de brandkastenserie mis ik nog."

„Zo," zei de ander, „mis jij die nog. En wat zou je er van zeggen, als ik je die nou eens cadeau deed?"

Wim keek hem met open mond aan. „M-maar.... die kosten wel honderdvijftig gulden," zei hij.

„Zeker," gaf meneer Warga toe, „maar dit zegeltje kost zowat honderd keer zoveel en dat was ik bijna kwijt geweest, jongeman. Je moest maar eens even meelopen, dan zullen we een mooie gave serie voor je uitzoeken."

Die Zaterdag kwam Bennie Verhulst zoals gewoonlijk zijn vriend halen voor hun tocht naar de postzegelmarkt. „Mag ik je album nog eens zien?" bedelde hij.

Wim haalde zijn verzameling te voorschijn en Bennie keek met glinsterende ogen naar de kleurige series. Plotseling gaf hij een schreeuw. „Goeie hemel! De brandkastenserie! Hoe kom je daar nou weer aan?"

„Och, gekregen," zei Wim en hij trok een gezicht alsof het de gewoonste zaak ter wereld was.

De reddende postzegel

Jullie hebben natuurlijk allemaal weleens gehoord of gelezen van het Panamakanaal, dat in Midden-Amerika ligt? De Amerikanen zelf noemen het een der grootste wereldwonderen! Dat is natuurlijk wel een beetje overdreven, maar 't is toch een moeilijk karwei geweest om het kanaal te graven.

Van tevoren echter was er jarenlang een hevige strijd geweest tussen Panama en Nicaragua. Beide Amerikaanse staten wilden het kanaal hebben, want zo iets brengt vanzelfsprekend heel wat geld in de kas.

De bewoners van de staat Nicaragua beweerden, dat de bodem van Panama in 't geheel niet deugde om een kanaal te graven, terwijl de Panamezen op hun beurt zeiden, dat de bodem van Nicaragua veel te heuvelachtig was.

Dat duurde zo jaren achtereen en ten laatste zou er door de bestuurders van Amerika in de Senaat te Washington over gestemd worden. De kansen stonden ongeveer gelijk.

Toen bracht een.... postzegel de beslissing!

Vlak voordat er te Washington

over zou worden gestemd, was er in Nicaragua een nieuwe postzegel verschenen. Op deze postzegel was een prachtig landschap uit Nicaragua afgebeeld, met hoge bergtoppen en rokende vulkanen.

De bestuurders van Panama, die deze postzegel zagen, stuurden er een aantal naar de Senaat te Washington en zij schreven in een brief er bij, dat de postzegel een duidelijk beeld gaf van het gevaarlijke landschap van Nicaragua, met zijn bergen en vulkanen, en dat het toch wel een onmogelijkheid zou blijken te zijn, hier doorheen het kanaal te graven.

Toen de senatoren deze postzegels zagen, waren zij er meteen van overtuigd en zij stemden allen er voor om het kanaal door Panama te graven.

Zo had een postzegel de beslissing gebracht in die belangrijke kwestie!

DAT WIST HIJ NIET

Een kwakzalver probeerde eens op de markt een van zijn wondermiddelen te verkopen. Wie zijn druppeltjes gebruikte, zo vertelde hij, kon zo oud worden als hij zelf maar wilde.

„Kijk maar naar mij," riep hij zijn toehoorders toe, „Ik ben nog zo gezond als een vis en toch ben ik al meer dan driehonderd jaar oud, omdat ik steeds deze druppeltjes heb gebruikt."

Een van de mensen die stonden te luisteren, was heel erg onder de indruk van het betoog gekomen. Hij riep de bediende van de kwakzalver, die de flesjes rondbracht, en vroeg hem:

„Is je baas werkelijk zo oud?"

„Dat zou ik u heus niet kunnen zeggen, meneer," luidde het antwoord van de jongeman. „Ik ben pas honderdvijftig jaar bij hem in dienst."

WANDILO STAAT VOOR NIETS!

15. Niet waar!" kreet de kok. „Wel waar!" schreeuwde de grootvizier. „Niet waar, Wandilo moet dat hebben gedaan!" gilde de kok. Wandilo had al begrepen, dat het tijd werd om er vandoor te gaan, en toen de kok hem als de schuldige aanwees, was hij juist op zijn tapijtje geklommen. „Halt!" brulde de grootvizier en „Stop!" gilde de kok. „Die Wandilo kan mij niets schelen, maar wat moet ik zonder dat tapijtje beginnen?" Hij nam een sprong en kreeg het tapijtje net bij een punt te pakken. Wandilo tuimelde er door de schok af en kwam op de kok terecht. Hij krabbelde vlug op, maar de kok gaf hem een harde duw en zorgde er inmiddels voor, het tapijtje niet los te laten.

16. Op hetzelfde moment kwam het tapijtje echter plotseling in beweging en het trok de kok omhoog! Het sleurde hem de gang door waar de kok met zijn bengelende benen steeds tegen hoofden van verbaasde paleisdienaren schopte. Het tapijtje trok hem daarna de deur uit en nauwelijks buiten gekomen, maakte de kok al weer nieuwe slachtoffers. De twee wachters die elkaar de vorige dag bewusteloos hadden „gekopt", stonden nu namelijk weer op wacht toen de kok er aan kwam suizen en hij schopte hen zo hard, dat zij omvielen. Het tapijtje rukte de kok over de paleismuren heen en verder het luchtruim in en even later was de kok, al kreten slakend, uit het gezicht verdwenen.

(Wordt vervolgd)

Onze schone, stille heide

I

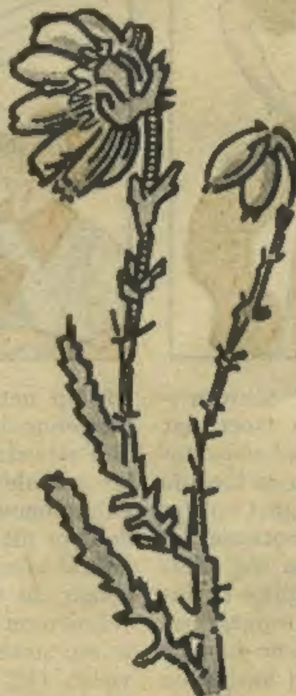
Niets is er mooier in de natuur dan de bloeiende, wijde, paarse heidevelden. Jammer genoeg verdwijnen deze steeds meer. Er is landhonger, de jonge boeren vinden geen ruimte om een boerderij te beginnen en steeds meer heidevelden worden omgeploegd en met behulp van veel kunstmest, compost en dergelijke „herschapen” in vruchtbare akkers. Alleen de allerslechtste hoge zandgronden, waarop ook hei groeit, ontkomen hieraan, omdat ze voor de verbouw van gewassen niet winstgevend zijn. Gelukkig maar, want anders zou er over vijftig of honderd jaar geen vierkante meter heide meer in ons land gevonden worden, buiten die gebieden, die zijn aangekocht om voor het nageslacht en tot behoud van natuurschoon in stand gehouden te worden.

In Drente, in Twente, in de Achterhoek, op de Veluwe en in Utrecht, in Brabant en Limburg kan men er nog steeds van genieten.

We zullen nu een en ander over de heide vertellen, over de planten en dieren, die men er vindt, en over de verrassingen, waarvoor men kan komen te staan. We beginnen dan met de heideplant zelf.

Deze plant heeft zich volkomen aangepast bij de schraalheid van de bodem, waarin meestal weinig water en nog minder voedsel zit. De taaie, houtachtige wortels dringen wel een meter diep in het zand. Zij zijn erg vertakt en kunnen op die wijze zoveel mogelijk vocht en voedsel opzuigen.

De bladeren langs de stengel zijn klein en smal en als men die met een loupe bekijkt, kan men zien, dat zij bovendien nog opgerold zijn. Dat gebeurt om de verdamping zo veel mogelijk tegen te gaan. Ook vallen deze blaadjes niet ieder jaar af, wat eveneens een voedselbesparing is. Want zo kan ook de voeding door de bladeren in de winter nog doorgaan.

Dopheide.

De kleine bloempjes staan feitelijk rondom de stengel, maar ze draaien zich zo naar de zon, dat het lijkt of ze alle naar één kant staan.

Elk bloempje bevat acht meeldraden en een stamper.

De hei levert heel veel heerlijke nectar, waar de bijen honing van maken. Vandaar dat de imkers hun bijen dikwijls op de heide brengen.

Vroeger was de heide voor heel veel mensen van groot belang. Toen hield bijna iedereen, die daar in de buurt woonde, bijen en dan meestal in korven.

In de eerste week van Augustus werden de bijenkorven naar de hei gebracht en ze bleven daar staan tot midden September. Eén zo'n korf met bijen bracht dan soms wel dertig kilogram honing op. Door de ontwatering en andere omstandigheden is dat nu niet meer zo.

Van de heide maakte men vroeger ook heideboenders en bezems, die men zelf gebruikte en ook wel in de winkels verkocht. Ook staken de boeren de heideplaggen af om deze te gebruiken in de stal als strooisel.

De heide, waarover het hier gaat, is de struikheide. Er is echter ook nog een andere soort heide, namelijk de dopheide. Deze komt vooral voor op grond, die vochtiger is. Ze wordt niet zo hoog als de struikheide. De takken groeien rechtop en dragen kleine, klokvormige rose-rode bloempjes. Zij begint reeds in Juni te bloeien.

Ook deze dopheide levert veel nectar voor de bijen en andere insecten.

Vroeger meende men, dat de tong van de bijen te kort was, om de honing uit die heidebloempjes te halen. Maar dat bleek een onjuiste gedachte te zijn. De bijen kunnen er wel bij.

Hommels bijten soms een klein gaatje in de bloemen om er beter bij te kunnen. Dat zou men ook

diefstal met inbraak kunnen noemen. Later ziet men soms de bijen door die gaatjes de nectar uit de bloempjes puren. Datzelfde kan men ook waarnemen bij de gele brem, die ook wel op de heide groeit. *v. d. B.*

Struikheide.

HOE EEN GEHEIM BEWAARD BLEEF

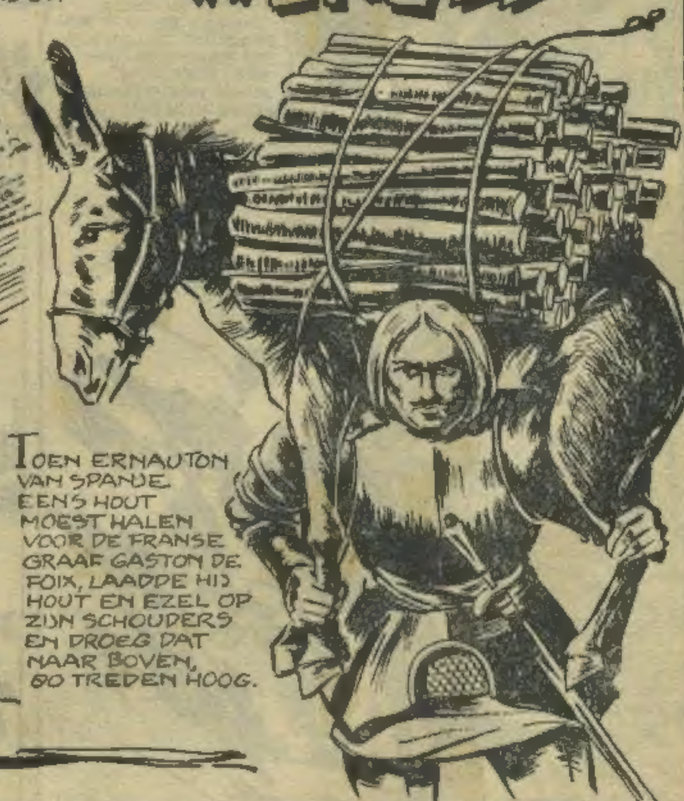

Onbreekbaar glas is al minstens een paar duizend jaar oud. Volgens Petronius verscheen er op zekere dag voor keizer Tiberius een kunstenaar, die een glazen beker in de hand droeg en hem voor de voeten van de keizer op de grond wierp zonder hem te breken. De keizer vroeg, of iemand zijn geheim kende, maar de kunstenaar antwoordde trots, dat niemand behalve hijzelf de samenstelling dezer glassoort kende. Tiberius, die bang was, dat dit soort glas, eenmaal op de markt gebracht, de prijs der edele metalen geweldig zou doen dalen, gaf bevel de kunstenaar op stel en sprong het hoofd af te slaan. En zo bleef het geheim duizenden jaren bewaard.

ONZE WONDERE WERELD

KIT KARSON, DE HEL

OP DAT MOMENT SPRONG VAN EEN IJSPUNT EEN BRIESENDE WILDE KAT OP ONS, GEREED OM ONS TE VERSCHEUREN!

HOUD JE EEN SECONDE STIL, KIT! DAN SCHIET IK HEM PRECIES TUSSEN ZIJN OGEN!!!

NEE, DOE HET NIET, JONGEN! DAT KUNNEN DIE NOORDWESTERLINGEN HOREN!

DOCH HET GEWEER VAN DE JONGE KOEN BARSTTE LOS...

NAAR DE DROMMEL MET DIE NOORDWESTERLINGEN! HIER, DAT IS VOOR JOU! ALS IK EEN SECONDE LATER WAS GEWEEST, DAN HAD HIJ JE FINAAL OPEN GESCHEURD MET ZIJN KLAUWEN!

DANK JE, JONGEN... MISSCHIEN HEB JE GELUK, JE HEBT MIJN LEVEN GERED!

DOCH TUSSEN DE DENNEBOMEN VAN EEN NABIJ GELEGEN HEUVELHELLING...

LUISTER JOE! HOORDE JE DAT? DAAR BENEDEN IN DE VALLEI KLONK EEN SCHOT!

JE HEBT INDERDAAD GELIJK, FRANKIE! EN GEEN ENKELE VAN ONZE JONGENS BEVINDT ZICH DAAR! DAT ZULLEN WEL DIE BANDIETEN VAN FORT YORK ZIJN! WAAR WACHTEN WE EIGENLIJK OP?

DE BEIDE TRAWANTEN VAN NOORDWEST DRAAIDEN ZICH OM EN GLEDEN OP TOPSNELHEID DE HEUVEL AF......

DAAR KOMEN ZE! HET ZIJN KARSON EN DE JONGE KAMERON!

DIE KARSON IS EEN HARDE NOOT OM TE KRAKEN, MAAR NU ZULLEN WE HEM EENS GOED TE PAKKEN NEMEN! GEEF ME JE IJSBIJL EVEN, FRANKIE! IK HEB EEN PLAN.

SCHIET OP, JOE! DAAR KOMEN ZE AL AAN!

IN ORDE, FRANKIE! IK BEN GEREED OM ZE TE ONTVANGEN! PAK JE GEWEER EN PAS GOED OP!

TOEN KIT EN KOEN MIDDEN OP DE IJSBRUG WAREN, STORTTE HET GEVAARTE MET DONDEREND GERAAS IN ELKAAR!

KIJK UIT, JONGEN! HET IS EEN VALSTRIK!

HET IS GELUKT! WACHT TOT DE GROTE ZWEED ONZE VANGST ZIET!

LD VAN DE PRAIRIE

Salva en Arba

Salva was een arme jongen, die na de dood van zijn ouders bij een rijke boer in dienst gekomen was. Prettig had hij het daar niet, want zijn baas was een gierig en lastig mens en ofschoon Salva hard werkte en altijd even gewillig was, kon hij het hem nooit naar de zin maken. De kost was slecht en het loon ternauwernood voldoende om de allernodigste kleren te kopen en dan deed de boer ook nog, of hij de jongen uit pure menslievendheid opgenomen had.

Lang verdroeg Salva, die een opgeruimd karakter had, dit alles met geduld, maar op een goede keer, toen zijn baas zich over een nietigheid erg kwaad maakte en hem uitschold voor alles, wat lelijk was, werd het hem toch te erg. „Het is hier voor geen mens uit te houden," zei hij, „maar morgen ga ik weg en dan moet je maar zien, dat je een ander krijgt." En daar bleef hij bij, ofschoon de boer, die niet gaarne zo'n goede en goedkope knecht verloor, het door mooipraten en beloften weer trachtte goed te maken. En zo ging Salva de volgende morgen met slechts weinig geld op zak de wereld in.

Tegen het middaguur kwam hij bij een beschaduwd plekje en besloot hier wat te rusten en wat te gebruiken. Nog niet lang was hij met zijn maaltijd, die uit een stuk brood en wat vruchten bestond, bezig, of hij hoorde een vrolijke stem roepen: „Heb je niet wat voor mij, kameraad?"

Toen hij opkeek, zag hij een jongen met een vriendelijk gezicht en van dezelfde leeftijd als hij.

„Wel zeker, vriend," zei Salva. „Kom maar hier. Ik heb voor ons beiden genoeg."

De jongen liet zich niet langer vragen en tastte flink toe. Nadat hij goed gegeten had, bedankte hij Salva.

„Niets te danken," zei Salva. „Hoe heet je?"

„Arba. Ik heb bij een gierige boer gediend waar ik het heel slecht had. En toen hij me niet meer nodig had, heeft hij ruzie gezocht en me zonder loon weggejaagd. Nu moet ik maar zien, hoe ik door de wereld kom, want ouders heb ik niet."

„Dan zijn we lotgenoten," zei Salva en vertelde zijn geschiedenis.

„En nu stel ik voor," zei hij daarna, „dat we bij elkaar blijven en samenwerken. Wat dunkt je daarvan?"

„Ik vind het best," zei de ander. „Je bevalt me wel en ik denk, dat we het samen wel zullen kunnen vinden."

Ze trokken dus verder en pakten alle werk aan, dat ze maar vinden konden. Enige dagen werkten ze soms bij boeren, die om arbeiders verlegen waren. Dan weer verdienden ze de kost door bij het bouwen van een huis stenen, kalk en hout aan te sjouwen of hielpen bij het aanleggen van een weg. Het was hun allemaal goed en ze waren sterk en handig. Maar nergens duurde het lang en overal gaf men hun spoedig gedaan. En het gebeurde ook, dat ze dagenlang zonder werk waren en dan was het soms honger lijden.

Zo waren ze op zekere dag in een stad op zoek naar werk. Van de morgen af waren ze al van de ene werkplaats naar de andere gegaan, maar nergens had men hen nodig. Juist waren ze weer ergens afgewezen, toen een man, die er als een gemeenteambtenaar uitzag, bij hen kwam en vroeg, of ze om werk verlegen waren.

„Ja, meneer!"

„Dan heb ik misschien wat voor jullie. Maar 't is een vuil werk: voor de vuilnisbelt, een groot half uur buiten de stad. Een paar arbeiders zijn ziek en daarom kan ik jullie wel gebruiken. Maar het is voor niet langer dan enkele dagen. Heb je daar iets tegen?"

„Neen, neen," zeiden ze beiden tegelijk. „We zijn er al heel blij mee."

„Goed. Zorg dan, dat je morgenvroeg om zes uur op de vuilnisbelt bent."

De volgende morgen waren Salva en Arba op tijd op hun post. Het was hier inderdaad een vuil werk. Alle afval van de stad werd er met karren vol aangebracht en moest dan afgeladen en verdeeld worden. Maar, ofschoon een afschuwelijke stank hen soms bijna onwel maakte, onze vrienden werkten met plezier

en vonden het alleen maar jammer, dat het van zo korte duur zou zijn.

„Daar vind ik wat!" riep Arba opeens en raapte iets op, dat hij tussen het vuil zag blinken. Het was een gouden met schitterende stenen versierde ring.

„Die heeft zeker iemand verloren," zei Salva.

„Dat denk ik ook. We zullen hem straks bij de politie brengen."

Toen ze na afloop van het werk weer in de stad waren, zochten ze het gebouw van de politie op. Een ambtenaar nam de ring in ontvangst, schreef hun namen op en zei daarna, dat ze er wel van zouden horen.

De volgende morgen waren ze nog niet lang aan het werk, toen een politieagent kwam, die hun vroeg, of zij de jongens waren, die gisteren een kostbare ring gevonden hadden.

Op hun bevestigend antwoord zei hij, dat de eigenaar zich al aangemeld had en de eerlijke vinders die avond gaarne wilde spreken. Het was de heer Arlan, een van de voornaamste kooplieden van de stad.

Natuurlijk beloofden ze te komen en zo meldden ze zich na afloop van hun werk aan het opgegeven adres, waar ze heel vriendelijk ontvangen werden. Toen de koopman hoorde, dat ze naar werk zochten zei hij: „Jullie bevallen me wel. En daar ik juist nog een paar lui gebruiken kan, kunnen jullie dadelijk bij mij in dienst komen."

Nu, dat vonden ze prachtig en zo waren ze enige dagen later al in het pakhuis aan de gang. Het was wel aanpakken, want de hele dag kwamen en gingen vrachtwagens vol zakken en kisten. Maar dat deden ze graag en ze hadden het nu best. Ze verdienden genoeg om er fatsoenlijk van rond te komen; de heer Arlan was een goede baas en met de andere arbeiders in het pakhuis konden ze goed overweg.

Ze zouden dan ook niets meer te wensen hebben gehad, als de opzichter in het pakhuis hun wat meer genegen was geweest. Sidon, zo heette deze, was een mooiprater, die er altijd op uit was bij de baas in de gunst te komen. Dit was hem steeds gelukt; maar nu zag hij, dat Arlan veel met die twee nieuwe arbeiders op had en dat maakte hem afgunstig. Hij viel hun daarom telkens lastig en had onophoudelijk wat aan te merken. Salva en Arba, die gaarne met ieder in vriendschap wilden leven en hun uiterste best deden, waren daar wel eens verdrietig over. Maar telkens zetten ze er zich weer gauw overheen en dachten: „Het zal wel eens beter worden."

Enige maanden waren ze zo in dienst, toen ze op een avond, tegen het einde van het werk, zagen, dat de heer Arlan aan de opzichter een grote som geld voortelde, die hij naar een koopman in de stad moest brengen. Sidon deed het geld in een beurs, stak die in zijn zak en ging.

Hij was nog niet lang op weg, toen hij een vriend ontmoette, die hem uitnodigde mee in een herberg te gaan. Nu was Sidon iemand, die eigenlijk wel wat veel van uitgaan en pretmaken hield. Hij had er dus niets tegen.... met dat geld had het immers geen haast en hij zou maar even blijven....

Ze hadden zó'n pret en waren zó plezierig uit, dat het al laat in de avond en helemaal duister was,

Een oosters verhaal door J. Toebosch

toen Sidon dicht bij zijn woning van het vrolijke gezelschap afscheid nam.

Het was nu geen tijd om nog naar de koopman te gaan.... Och, morgen kon ook nog.... zo vroeg behoefde hij niet in het pakhuis te zijn.... Hij ging dus zijn huis binnen.

Toen hij in zijn huiskamer was, wilde hij de beurs uit zijn zak halen. Maar wie beschrijft zijn schrik, toen hij tot de ontdekking kwam, dat die verdwenen was....

Waar was ze gebleven?.... Zeker had hij ze ergens verloren.... Het zou niet te verwonderen zijn, want hij had ze tamelijk onverschillig bij zich gestoken.... Maar misschien lag ze nog ergens op straat.... Haastig keerde hij terug naar de plaatsen, waar hij geweest was en vroeg, of men geen beurs gevonden had. Maar daar wist men van niets. Hij moest ze dus op straat verloren hebben.... Maar hoe ze te vinden....

Zo kwam hij weer thuis. Wat nu te doen? Er zat een groot bedrag in. Moest hij nu tegen de heer Arlan zeggen, dat hij ze verloren was?.... Er zou wel niets anders op zitten. Maar zou die dat er bij laten?.... De mogelijkheid bestond nog, dat een eerlijk mens de beurs vond. Maar ook dan zou de baas, die erg op orde en stiptheid gesteld was, hem zijn slordigheid hoogst kwalijk nemen. Het was en bleef een moeilijk geval....

Dezelfde avond hadden Salva en Arba iets in de stad te doen gehad en het was al laat, toen ze naar huis terugkeerden. Ze kwamen door een zeer stille, duistere straat, toen Salva opeens met de voet tegen iets stiet, dat op de grond lag. Hij bukte zich en raapte het op.

„Wat heb je daar?" vroeg Arba.

„Een beurs.... En er zit veel geld in...."

„Ik zal even licht maken," zei Arba. Zo deed hij en nu konden ze zien, wat Salva gevonden had.

„Dat is de beurs, waar Sidon straks het geld in heeft gedaan," zei Salva. „Die heeft hij zeker onderweg verloren."

„Wat moeten we nu doen?"

„Terugbrengen natuurlijk; wat anders? En wel dadelijk, want hij zal wel in angst zitten."

„Dat is te begrijpen. Dus maar dadelijk naar hem toe."

Sidon zat geheel verslagen aan de tafel, toen hij hoorde, dat op de voordeur geklopt werd. Hij maakte open en Salva en Arba traden binnen.

„Sidon," zei Salva, „kijk eens, wat we zoëven gevonden hebben."

„De beurs, die ik verloren had!" riep Sidon verheugd uit. „Beste jongens, ik weet niet, hoe ik jullie bedanken moet!"

„Bedanken? Het is toch niets meer dan onze plicht."

„Jawel.... Maar ik heb dat eigenlijk niet aan jullie verdiend."

„Daar zullen we maar niet verder over praten."

„Goed! Maar wel wil ik jullie beloven, dat het voortaan tussen ons anders zal zijn."

En daarop gaven ze elkaar de hand.

Van nu af waren ze dikke vrienden. En toen Arlan enige jaren later zijn zaak aanzienlijk uitbreidde, benoemde hij Salva en Arba als bewijs van zijn buitengewone tevredenheid tot opzichters in zijn pakhuizen, zodat ze nu een rijk bestaan hadden.

De kleine knutselaar

Een zomers boeket op je Zondagse jurk

Als moeder een effen wit jurkje voor je gaat maken, kun je zelf met dit prachtige, zomerse borduurpatroon de rok versieren.

Je neemt de tekening eerst over op dun, doorschijnend papier. Daarna leg je een stukje carbonpapier op de stof. Hierop leg je het dunne papier met de tekening en je drukt, door met een niet al te scherp gepunt potlood over de lijnen te gaan, de hele tekening netjes op de stof over.

Voor het borduren gebruik je een goed wasbare splijtzijde, want deze moet natuurlijk net als de witte jurk tegen een wasbeurtje kunnen. Bijna het gehele patroon kun je in de steelsteek borduren. Meeldraden, kleine blaadjes en bloemkelkjes borduur je in de opvulsteek.

De kleuren voor het borduurpatroon zijn als volgt:

Voor de meisjes

klaprozen: rood met paarse of zwarte meeldraden,
korenbloemen: donkerblauw met gele hartjes,
korenaren: heldergeel,
grote bladeren: donkergroen,
kleine blaadjes, bloemkelken en stelen: lichtgroen,
overige bloemen: rose, geel, lichtblauw en lila.

Als je ook het bovenstuk van je witte jurk wilt versieren, teken je er hier en daar een enkel bloemetje of een korenaar op. Je gebruikt voor het borduren dezelfde kleuren als voor het motief op de rok.

Voor oudere knutselaars

Een bloembakje

Veel uitleg heb je hier niet bij nodig. Geef je ogen de kost aan de tekeningen, een tikje handigheid en knutselgeest doen de rest.

De maten zijn aangegeven in centimeters. De bodem wordt aan de zijkanten bevestigd door vier gebogen klampen (A), die stevig in de vier gaatjes worden geslagen.

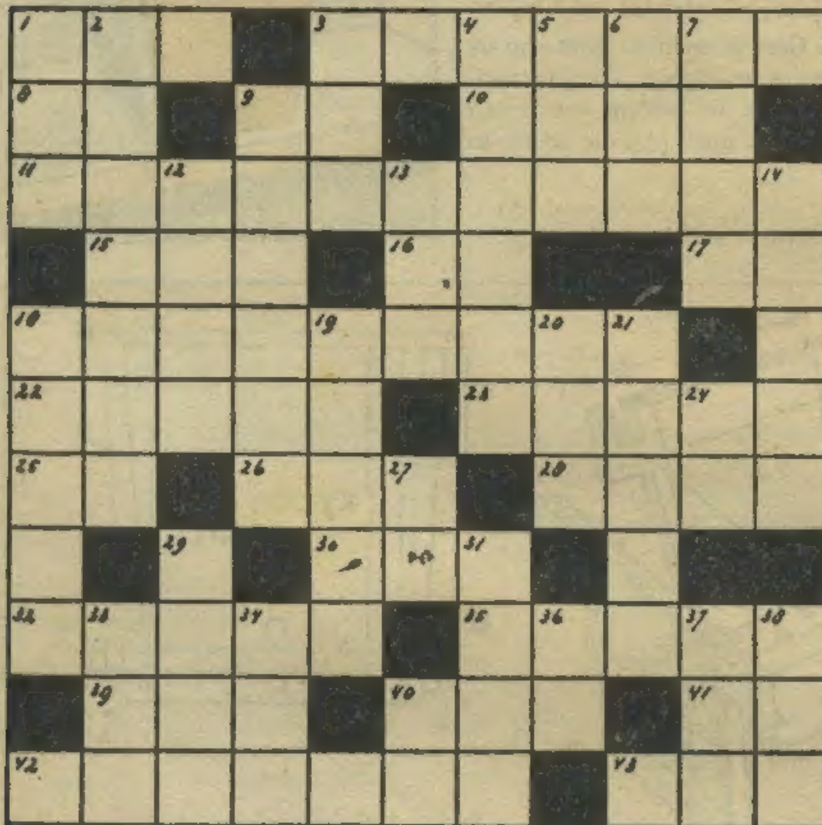
Houtsoorten: dennen of multiplex.

Gladschuren en netjes afwerken. Beitsen of lakken.

32.5
20
6.25
30
20
7.5
32.5
zyaanzicht.
a
a
10
5
10
7
a
bodem
2.5
zykant.

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:

1 Plaats in Noord-Brabant (net de naam van een rund).
3 Doet een kip als ze op eieren zit.
8 Voorzetsel.
9 Lidwoord.
10 Pluim van een vogel.
11 Feliciteren.
15 Dat ben je als je geen zin hebt om je in te spannen.
16 Afkorting voor ingenieur.
17 Voorzetsel.
18 Een kind, dat klikt is een....?
22 Kwajongen.
23 Schoeisel.
25 Meisjesnaam.
26 Achterkant.
28 Tegenovergestelde van vroeg.
30 Geschikt om te oogsten.
32 Gemalen tabak.
35 Beneden.
39 Oppervlaktemaat.
40 Persoonlijk voornaamwoord.
41 Een van je ouders.
42 Schadelijke plantengroei.
43 Hoofddeksel.

Van boven naar beneden:

1 Orgaan, waarmee je kunt zien.
2 De letters van een woord achter elkaar noemen.
3 Mond van een dier.
4 Op alle plaatsen.
5 Telwoord; ook lidwoord.
6 Bijwoord.
7 Moet je je ouders.
9 Iemand, die onder water werkzaamheden verricht.
12 Opening in de vloer.
13 Speeltuig in een speeltuin.
14 Op zij.
18 Gevlochten ring van bloemen of bladeren.
19 De snuit van een olifant.
20 Kronkelende vis.
21 Naaigerei.
24 Deel van een mast.
27 Wordt soms in de plaats van u gebruikt.
29 Materiaal om flessen te sluiten.
31 Gewicht (vijfhonderd gram).
33 Meisjesnaam.
34 Bewoner van Ierland.
36 Nederlandse Spoorwegen (afkorting).
37 Plaats in het noordelijk deel van de Veluwe.
38 Schadelijk knaagdier.
40 Onzes inziens (afkorting).

RODE ADELAAR OP DE UITKIJK

Het dappere opperhoofd der Comanchen-Indianen, Rode Adelaar, heeft vernomen, dat bleekgezichten de prairie-gebieden van zijn stam zijn binnengedrongen.

Direct is hij op verkenning uitgegaan om te zien, hoeveel blanken er wel in aantocht zijn en waar zij zich bevinden, want hij wil ze dan met behulp van de dappere krijgers van zijn stam weer verjagen.

Hier zie je Rode Adelaar aandachtig rondturen om de gehate bleekgezichten op te sporen.

Kun je ze zien, die indringers van het gebied der Comanchen?

Hoeveel zijn er in het geheel? En hoeveel vrouwen en hoeveel mannen zijn er onder hen?

- + 3 - IE + 8 ;

- ES + - H + T ;

- AN + 8 ;

EEN RARE SOM

Dit is een spreuk, die bestaat uit drie woorden. Om elk woord te vinden moet je de plaatjes of letters optellen of aftrekken zoals wordt aangegeven, zodat je op het eind van elke regel één woord overhoudt.

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Stuurwielpuzzle

Snel
Papa
Spil
Post
Slot
Rede
Hoed
Anno
Napoleon.
Episoden.

Dierenpuzzle

Zo vlug als een aap.
Zo bang als een wezel.
Zo glad als een aal.
Zo doof als een kwartel.
Zo fris als een hoentje.
Zo trots als een pauw.

Dozenpuzzle

No 2

Zeshoekpuzzle

L
H O E K
O N
D O O S
P

Wie weet het?

1 b - 2 c - 3 c - 4 c

Raadsels

1 De klinkers A, E, I, O, U.
2 Moe.
3 De letter M.

RIJMPJESPUZZLE

De stippellijnen moeten vervangen worden door de juiste woorden, die twee aan twee, met elkaar rijmen. Als je goed nadenkt zul je die rijmen gemakkelijk vinden.

1 Vijf en vier zijn samen .....
Als de grond te droog is, roept de boer om .....

2 Zes en twee geven samen ....
Als het varken vet is, wordt het beest ....

3 Zeven maal 1 is altijd .....
Uit het vlas wordt het fijne linnen ....

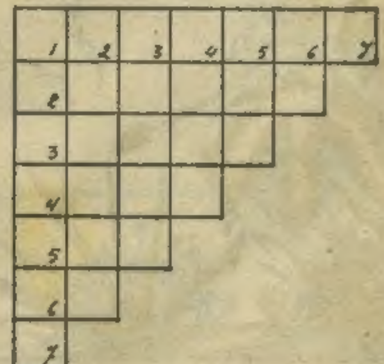
4 Twintig min veertien, dat is toch ...
Als Pietje op school komt, kent hij nooit zijn ...

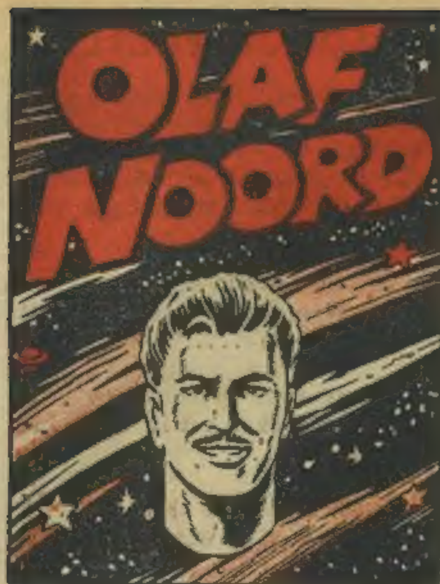
5 Bij negen min vijf krijg ik altijd ....
Wat een nijver diertje, is toch altijd de ....

TRAPPUZZLE

Vul horizontaal zowel als verticaal woorden in, die beantwoorden aan de volgende omschrijving:

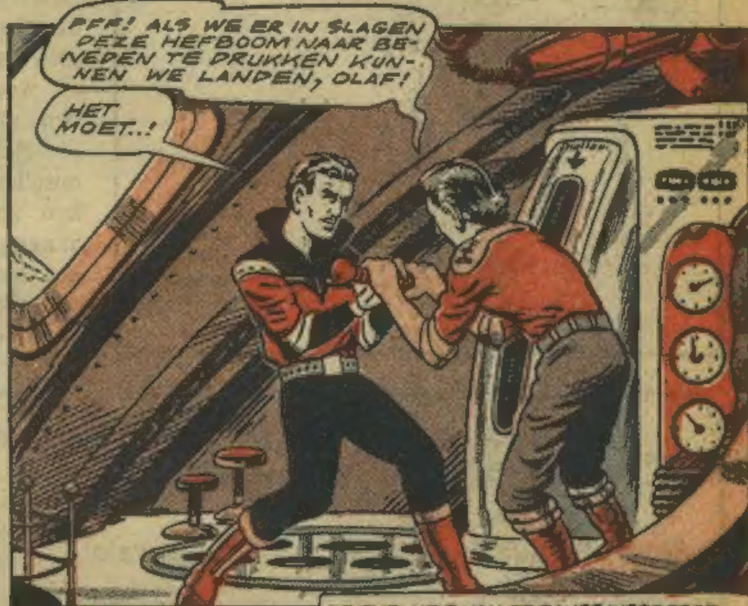
1 Zorgt voor orde in stad en dorp.
2 Alom.
3 Noordelijkste en grootste eiland der Hebriden.
4 Godin van de regenboog.
5 Bergruimte.
6 Met een *p* er voor, is het een rond balletje.
7 Klinker.

OLAF NOORD

ALS WE DE RAKET GEEN ANDERE WENDING GEVEN, ZULLEN WE TE PLETTER VALLEN OP UVURAN!

SNEL!! IEDEREEN ONMIDDELLIJK IN DE VEILIGHEIDSCELLEN!!! WE KUNNEN HET TOESTEL NIET MEER AFREMMEN! DE SNELHEID IS TE GROOT OM DE RAKET TE VERLATEN! DE AANTREKKINGSKRACHT VAN DEZE PLANEET SPEELT ONS PARTEN! WE ZULLEN PROBEREN OP ZEE TE LANDEN!

PFF! ALS WE ER IN SLAGEN DEZE HEFBOOM NAAR BENEDEN TE DRUKKEN KUNNEN WE LANDEN, OLAF!
HET MOET..!

OEF! ER IS BIJNA GEEN BEWEGING IN TE KRIJGEN! JA.. HET GAAT! WE ZIJN NIET MEER BOVEN HET LAND! WE VALLEN IN ZEE!

HET VOLGENDE MOMENT STORTTE DE THULE II IN ZEE EN VERDWEEN ONDER DE OPPERVLAKTE VAN HET WATER...

DE SNELHEID VAN DE RAKET WERD DOOR HET WATER GEBROKEN MAAR WAS TOCH NOG GROOT GENOEG OM HET TOESTEL IN DE OCEAANBODEM TE BOREN WAAR HET MUURVAST BLEEF STEKEN. GROTE SCHOLEN VISSEN ZWOMMEN HAASTIG WEG VAN DE PLAATS DES ONHEILS, MAAR WAT WAS DAT?